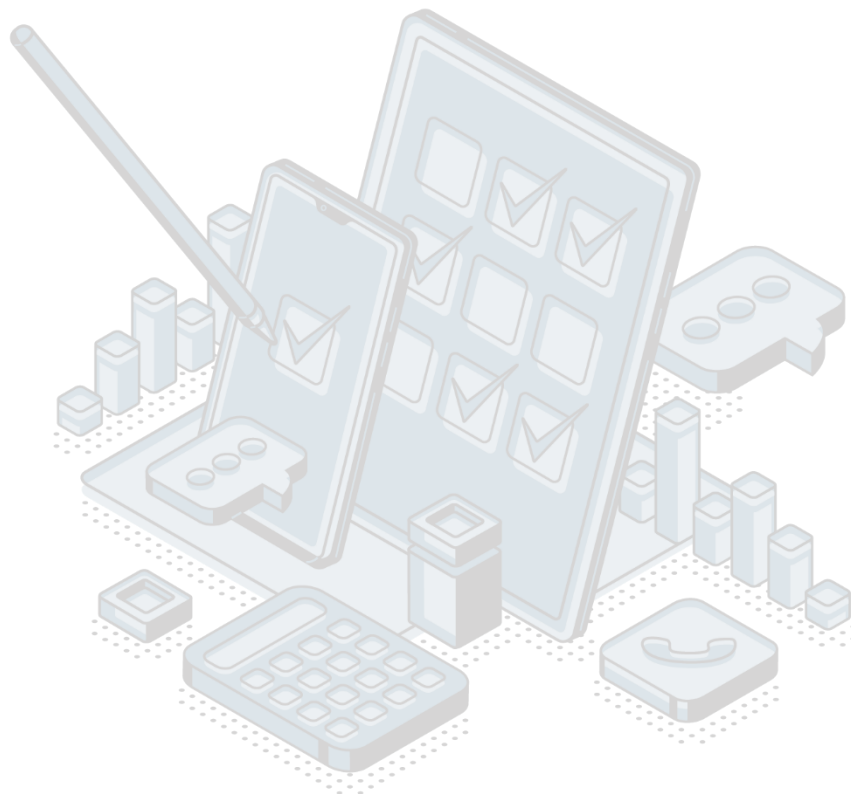

IZVJEŠTAJ O KVALITETU

Prosječne zarade (plate) 2023

Odgovorno lice: Radule Lainović

Naziv odsjeka: Odsjek statistike tržišta rada

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	3
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	3
1.2 Pravni osnov	3
1.3 Statističke jedinice	3
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	3
1.4.1 Sektori	3
1.4.2 Statistička populacija	3
1.5 Referentna geografska oblast	3
1.6 Koncepti i definicije	3
1.7 Klasifikacije	4
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	4
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	4
1.10 Metodologija	4
1.11 Bazni period	4
1.12 Jedinica mjere	4
1.13 Izvor podataka	4
1.14 Metod prikupljanja podataka	4
2. Relevantnost - Korisnici podataka	4
2.1 Potrebe korisnika	4
2.2 Zadovoljstvo korisnika	5
3. Tačnost i pouzdanost	5
3.1 Tačnost - Opšta ocjena	5
3.2 Uzoračka greška	5
Indikatori uzoračke greške	5
3.3 Neuzoračka greška	5
3.3.1 Greška obuhvata	5
Indikator greške obuhvata	5
3.3.2 Greška mjerenja	5
3.3.3 Greška neodaziva	5
Stopa neodaziva jedinica	6
Stopa neodaziva na temu	6
3.3.4 Greška u obradi podataka	6
Stopa imputacije	6
3.4 Sezonska prilagođavanja	6
3.5 Revizija podataka	6
3.5.1 Politika revizije podataka	6
3.5.2 Praksa revizije podataka	6
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka	6
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	6
4.1 Pravovremenost	6
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	6
Vremenski jaz objave konačnih podataka	6
4.2 Tačnost objave podataka	6
5. Dostupnost i jasnoća	7
5.1 Kalendar objave podataka	7
5.2 Pristup Kalendaru objave podataka	7
5.3 Saopštenja	7
5.4 Publikacije	7
5.5 Online baza podataka	7
5.6 Dostupnost mikro podacima	7
5.7 Popunjenost metadata	7
6. Uporedivost	7
6.1 Prostorna uporedivost	7
6.2 Vremenska uporedivost	8
Indikator za uporedivost u vremenu	8

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj istraživanja o zaradama zaposlenih jeste da se obezbijede pouzdani podaci o veličini, strukturi i kretanju prosječnih zarada - po djelatnostima, za Crnu Goru i po opštinama.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koji su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je potpisala memoranduma o saradnji sa imaozem administrativnih podataka – Uprava prihoda.

1.3 Statističke jedinice

Zaposlena lica u preduzecima ustanovama i organizacijama sa 10 i više zaposlenih a koja su primila zaradu.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Obuhvaćeni sektori od A-S.

1.4.2 Statistička populacija

Istraživanjem su obuhvaćena preduzeća, ustanove, zadruge ili organizacije, svih oblika svojine kao i njihove jedinice u sastavu, po organizaciono teritorijalnom principu, počev od nivoa opštine koje imaju 10 i više zaposlenih.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora.

1.6 Koncepti i definicije

Zarada koju je zaposleni ostvario za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu, naknada zarade i druga primanja utvrđena kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu čini bruto zaradu

Zarada se uvećava u skladu sa kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu za: rad duži od punog radnog vremena, noćni rad, minuli rad, rad u dane državnih i vjerskih praznika koji su zakonom utvrđeni kao neradni dani i za druge slučajeve utvrđene kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Prosječna zarada (bruto) izračunava se tako što se ukupno isplaćena masa zarada u mjesecu dijeli sa brojem zaposlenih na koje se odnose izvršene isplate.

Zaradu bez poreza i doprinosa (neto) čini zarada (bruto) umanjena za poreze i doprinose na teret zaposlenog.

Indeks realne prosječne zarade bez poreza i doprinosa (neto) predstavlja odnos između indeksa nominalne prosječne zarade bez poreza i doprinosa (neto) i indeksa potrošačkih cijena.

1.7 Klasifikacije

- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Evropskoj uniji - NACE Rev. 2

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Mjesečna

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Podaci se objavljuju mjesečno.

1.10 Metodologija

Metodološka objašnjenja za istraživanje nalaze se na linku:

<https://monstat.org/cg/page.php?id=1352&pageid=23>

1.11 Bazni period

2010.

1.12 Jedinica mjere

Zarade u eurima.

1.13 Izvor podataka

Podaci o prosječnim zaradama prikazuju zarade isplaćene u mjesecu i dobijeni su iz redovnog mjesečnog istraživanja Mjesečni izvještaj o zaposlenim i zaradama (obrazac RAD-1).

1.14 Metod prikupljanja podataka

Podaci se prikuplja putem papirnog obrasca (poštom ili e-mailom)

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat;
- Svjetska banka;
- UN organizacije;
- Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- Centralna banka;
- Nevladine organizacije;

- ✚ Studenti;
- ✚ Istraživači;
- ✚ Mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sproveda istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, na linku:

http://monstat.org/userfiles/file/KVALITET/2020/2_%20Izvjestaj%20o%20zadovoljstvu%20korisnika.pdf

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Istraživanje o zaradama se radi na bazi uzorka (cut-off) i obuhvata preduzeća sa 10 i više radnika i podaci se dobijaju izvještajnom metodom pa su podložni uobičajenim vrstama greškegreškama prilikom obrade i neodgovora.

3.2 Uzoračka greška

Nije relevantno

3.3 Neuzoračka greška.

Nije relevantno

3.3.1 Greška obuhvata

Nije relevantno

Indikator greške obuhvata

Nije relevantno

3.3.2 Greška mjerenja

Nije relevantno

3.3.3 Greška neodaziva

Nije relevantno

Stopa neodaziva jedinica

Nije relevantno

Stopa neodaziva na temu

Nije relevantno

3.3.4 Greška u obradi podataka

Sistem obrade, provjere i ispravki programiran je IST-u. Postoje različite računsko logičke i konzistentne provjere, provjerene su ekstremne vrijednosti. Tokom procedura sređivanja otkrivene greške su ispravljene. Nakon ispravki podataka, sastavlja se tzv. integrisana baza podataka sa svim podacima. U slučaju logičkih grešaka i nekonzistentnosti podataka, vršena je ispravka istih.

Stopa imputacije

Nije relevantno.

3.4 Sezonska prilagođavanja

Nije relevantno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu: [Politika revizije](#)

3.5.2 Praksa revizije podataka

Tipične revizije su minimalne. Značajne revizije se koriste samo ukoliko dodje do metodoloških promjena.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije dostupno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Podaci se objavljuju 30 dana u odnosu na referentni period.

Indikator pravovremenosti objave konačnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave konačnih podataka. Konačni podaci se objavljuju 30 dana nakon završenog referentnog perioda. Nije bilo odstupanja između najavljenog datuma u godišnjem Kalendaru objavljivanja statističkih podataka i stvarnog datuma objave.

Pravovremenost konačnih podataka: T+30 dana nakon završenog referentnog perioda.

4.2 Tačnost objave podataka

Indikator tačnosti predstavlja vremensku razliku između stvarne objave podataka i planirane objave podataka. Rokovi za objavljivanje istraživanja su definisani u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka i ti rokovi za publikovanje saopštenja se poštuju.

Indikator TP3 (tačnost) je 0, tj. nema razlike između planirane i stvarne objave podataka, što znači da su podaci objavljeni u skladu sa Kalendarom objave podataka.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup Kalendaru objave podataka

Kalendar objavljivanja statističkih podataka dostupan je na sljedećem linku: [Kalendar objavljivanja](#)

5.3 Saopštenja

Podaci o zaradama se nalaze na sledećem linku <https://monstat.org/cg/page.php?id=188&pageid=24>

5.4 Publikacije

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sljedecem linku: [Publikacije](#)

5.5 Online baza podataka

[PX-Web - Select database \(monstat.org\)](#)

5.6 Dostupnost mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenost metadate

Nije dostupno.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Istraživanje je za nacionalne potrebe i u skladu je sa nacionalnim zakonodavstvom.

6.2 Vremenska uporedivost

Podaci istraživanja su u potpunosti uporedivi tokom vremena i dostupni su od 2010. do 2023. godine na sajtu MONSTAT-a u dijelu Podaci, link: <https://monstat.org/cg/page.php?id=1164&pageid=23>

Dostupni su podaci i od 1965 godine do 2010.godine na sledećem linku:

https://monstat.org/cg/publikacije_page.php?id=1051

Indikator za uporedivost u vremenu

Nije dostupno.